

Botoșani, iar din 1873 s-a mutat împreună cu familia la București, urmând clasele primare la Gimnaziul Sf. Sava. Din 1885, Ștefan Luchian, a cărui vocație de pictor s-a manifestat încă din copilărie, s-a înscris la școala Națională de Arte Frumoase din București, pe care a absolvit-o în 1889. În toată această perioadă de formare, maestru i-a fost Nicolae Grigorescu. În același an a plecat la München, unde a studiat două semestre la Akademie der Bildenden Künste, după care, în 1890, a revenit în țară, participând cu lucrări la expoziția organizată

la Ateneu de asociația "Cercul Artistic". Doi ani mai târziu se afla la Paris, unde a studiat la Academia Julian, lucrând cu W. Bouguereau și Tony Robert-Fleury, fiind influențat de pictorii impresionisti Manet și Degas.

A expus opt lucrări la Expoziția artiștilor în viață deschisă la Ateneu în 1894, prilej cu care a fost premiat cu medalia a III-a.

De asemenea, în februarie 1898 a deschis expoziția Societății Ileana, unde a participat cu 20 de lucrări, pictura sa fiind întâmpinată elogios de critică, iar în cursul anului 1900 a participat cu două pasteluri la

Expoziția Universală de la Paris. Nu după mult timp, s-au manifestat primele semne ale bolii care l-a răpus - o afecțiune a măduvei spinării, cunoscută sub numele de scleroză multiplă -, care, după ameliorări trecătoare, alternând cu noi agravări, l-a lăsat infirm pentru tot restul vieții. Luchian a continuat să picteze, participând la expoziții personale și de grup și fondând, alături de alți artiști, societatea "Tinerimea artistică", la ale cărei expoziții anuale va participa în mod constant. Din 1909, Ștefan Luchian a fost ținut în fotoliu, reușind totuși să creeze opere

nemuritoare.

Își întipărise însă în memorie "splendorile scânteietoare" ale peisajului românesc, pe care îl va reda într-o serie întreagă de opere, adevărate miracole de simplitate și de finețe, de sinteză cromatică și arhitecturală a formelor, de colorit strălucit și delicat totodată. Tehnicii uleiului Luchian îi alătură, pentru peisaj și pentru multe dintre naturile moarte cu flori, pastelul, cu care ajunge la o măiestrie neegalată. Fluiditatea conturilor, delicatetea catifelată a petalelor, le-a evocat cel mai bine prin intermediul pastelului. Luchian începuse să picteze flori mai dinainte, dar abia din 1908 el își concentrează în această direcție toată energia creatoare, toată pasiunea pentru natură, toată dragostea pentru viață și pentru frumos. Iată de ce "florile" lui Luchian au acea intensitate aproape dramatică a sentimentului, acea lumină interioară, acea simplitate gravă care fac din multe dintre ele - este de ajuns să menționăm Anemonele - adevărate capodopere.

Către sfârșitul vieții nu mai putea ține penelul cu degetele paralizate, punând pe cineva să i-l lege de încheietura mâinii. După ani de luptă cu boala și de suferință, Ștefan Luchian s-a stins din viață la 28 iunie 1916 și odată cu el flacăra unei inepuizabile pasiuni pentru artă.

Lucia Ivănescu

